N:o 14. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Kammakaregatan 50, n. b. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 16 September 1895. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.) | 15. Årg.

Engelbert Humperdinck.

I mars år 1880 vandrade en ung konstnär vid godt mod och rik på förhoppningar från Neapel till den härligt belägna Villa d'Angri, der Richard Wagner med familj då uppehöll sig. Understödd af de bästa rekommendationer ville han presentera sig för mästaren. Den vakthållande Cerberus förklarade emellertid att »herrn» tog inte emot, och — nedstämd begaf sig den i sina förhoppningar bedragne konstnären på återvägen, sedan han lemnat sitt kort. Denne var Engelbert Humperdinck. Men redan efter ett par minuter kom tjenaren skyndande till honom med det besked, att »herrn» önskade tala med honom. Hvem var gladare än Humperdinck! Snart stod han inför Richard Wagner, som på det vänligaste mottog den unge konstnären och noga underrättade sig om hans studier och lefnadsmål. Han skildrade sin ungdomstid och berättade, att hans far (som varit gymnasiilärare i Siegburg) låtit honom undervisas ej blott i vanliga bildningsämnen utan äfven i musik, att han efter afgångsexamen ett halft år arbetat i byggnadsfacket men sedan på Hillers råd inträdde uti musikskolan i Köln, der han hufvudsakligen under denne mästares ledning studerade kompositionsläran. Han berättade vidare, att han efter afslutade studier i Köln tillerkändes Mozartstiftelsens pris i Frankfurt am Main och såsom dess stipendiat på Hillers rekommendation begaf sig till Franz Lachner i München, der han åtnjöt dennes privata undervisning. Han besökte dessutom under två år musikakademien derstädes, under hvilken tid han ej blott gjorde flitiga studier i kontrapunkten för Rheinberger utan också fick tillfälle till praktiska öfningar i dirigerande, till åhörande af goda operor och konserter samt äfven till utförande af egna kompositioner, bland hvilka två, en »Humoresk» för orkester och körballaden »Wallfahrt nach Kevlaar», inbringade honom Mendelssohnpriset, ett resestipendium till Italien, der han nu gjorde bekantskap med Richard Wagner.

Denne hade uppmärksamt lyssnat på Humperdincks berättelse och uppmanade honom att dagligen komma till Villa d'Angri för att sällskapa med honom i förtroligt tankeutbyte.

Under de följande veckorna var också Humperdink en trägen och gerna sedd gäst derstädes, och när den 22 maj, på diktarkomponistens födelsedag, i den husliga kretsen några scener ur »Parsifal» första gången proberades, så öfvertog Humperdinck en »riddares» rol. Gerna erinrar han sig än denna egendomliga première och det mäktiga intryck den gjorde på alla deltagarne, ehuruväl man endast hade att tillgå en flygel i stället för orkester. Samma dag inbjöd Wagner den nitiske konstnären att flytta öfver till Bayreuth för att vara behjelplig med förberedelserna till den första »Parsifal»-representationen; men först skulle han utföra en kopia af partituret. »Ni får inte ta' illa upp denna begäran» — urskuldade sig Wagner —, »ha icke

Engelbert Humperdinck.

fordom Italiens berömdaste målare begynt med 'färgrifningens' konst!»

Humperdinck biföll med förtjusning och begaf sig under de följande åren till Bayreuth för att arbeta der efter mästarens anvisning. Det lyckades honom att ur dervarande folkskolor samla ihop en gosskör, som af honom förträffligt inöfvad medverkade vid sommarföreställningarne 1882. Och när tiden för första »Parsifal»-uppförandet var förbi, öfverlemnade Wagner åt honom partituret till denna hans sista skapelse såsom ett minne deraf.

Kungl. konstakademien i Berlin hade 1891 förlänat den unge komponisten Humperdinck Meyerbeerstiftelsens pris af 4,500 mark för insända tonsättningar, en orkesteruvertyr »Zug der Dionysos», en dramatisk kantat »Die Fischerin» och en åttastämmig vokalfuga med tre tema för två körer, och såsom dess stipendiat besökte han Frankrike, Italien och Spanien samt fick i Paris genom rekommendation af Liszt göra bekantskap med betydande musikaliska storheter och musikinstitut derstädes. Der öfverraskade honom en kallelse från Richard Wagner till Venedig, hvarest denne då vistades. Ett mästarens ungdomsverk, C-dur-symfonien, hade framletats och skulle uppföras. Lyceet »Benedetto Marcello» hade ställt sin orkester till förfogande, och åt Humperdinck, som skyndat hörsamma kallelsen, anförtroddes ledningen af densamma. Wagner hade ej förgätit sin omtyckte medarbetare och föreslagit honom till ledare för nämnda musikinstitut; säkert skulle han ock ha genomdrifvit hans utnämnande, om icke plötsligen politiskt trassel kommit emellan, som gjorde om intet såväl uppförandet af symfonien som anställandet af en tysk konstnär. Och strax derefter dog Wagner.

Under påföljande år medverkade Humperdinck såväl vid festspelen i Bayreuth som vid konungaföreställningarne af »Parsifal» i München men var derjemte alltid sysselsatt med egna musikaliska kompositioner och med bearbetning af musikverk. Om hösten 1885 begaf han sig till Barcelona, dit han kallades för att efter tyskt mönster ombilda Liceo-konservatoriet och leda dess konserter. Men de genuint spanska förhållandena på platsen nödgade honom att redan sommaren 1886 utbyta denna befattning mot en liknande vid konservatoriet i Köln. År 1887 lemnade han äfven denna för att tillträda ett engagement hos förläggarefirman Schott i Mainz i och för utgifvande af äldre verk. Han tog först i tu med en dramatisk-musikalisk omarbetning af Aubers »Bronshästen» (»Le cheval de bronce»), hvilken opera i denna nya gestalt först uppfördes den 10 november 1889 i Karlsruhe och sedan på andra större scener med god framgång. Under sitt vistande i Mainz fick han äfven en intressant lärjunge — Siegfried Wagner.

Från 1890 tillhör Humperdinck lärarekollegiet vid Hoch'ska konservatoriet i Frankfurt am Main, der han undervisar i partituspelning och instrumentation.

Det är bekant, att en syster till Humperdinck, fru Adelheid Wette, gift med läkaren och skriftställaren dr Wette i Köln och sjelf utrustad med skaldegåfva, skref ett litet teaterstycke, som var ämnadt till att framställas af barn för ett barnauditorium. Hon sökte i den tyska sagoskatten ett passande ämne och valde berättelsen om »Hans och Greta».

När fru Wette fått sagan omsatt i prydliga rim skulle »onkel Engelbert» sätta musik till sångerna. När han då nedskref noterna, kom han på den lyckliga tanken, att det dock var skada att blott och bart för barnkammaren bearbeta ett sådant ämne från den inhemska sagan; det skulle, menade han, äfven lämpa sig för stora, allvarliga barn, om texten gjordes sceniskt verksam och musiken utbildades till högre schwung. Han hade funnit, att tiden var inne att träda upp emot den moderna realismen och de importerade missbildningarne af densamma och att genom återgången till en sund och enkel naturlighet under påverkan af den stil och formbehandling, som Wagner infört, bilda en ny æra för den tyska operadiktningen. Med detta bestämda mål för ögonen och i medvetande om sin förmåga gick Humperdinck till verket, och han måtte på förhand ha varit säker på sin sak; den stora framgång, som »Hans och Greta» vunnit, kunde han dock knappast ha drömt sig! Från första uppförandet i Weimar — München intill nu, har hans sagoopera gått öfver nästan alla Tysklands stora scener och gjort Humperdincks namn populärt. I England har operan ej haft mindre framgång, och äfven operan i Pest har redan tillegnat sig densamma, likaså vår Stockholmsopera. Under nästa säsong skall den gå öfver scenen på Opéra Comique i Paris och kommer med säkerhet att räknas bland de få operor, för hvilka en verldsronde är beskärd.

Engelbert Humperdinck är född den 1 september 1854 i Siegburg, tre mil sydost om Köln. Han är sålunda i sina bästa år, och af honom kan man säkert ha mycket godt att vänta ännu för tonkonsten, särskildt den dramatiska. I början af detta år visste tidningarne att berätta om ett nytt af honom fullbordadt sagospel, »Vargen och de sju killingarne», hvartill hans syster Adelheid Wette äfven skrifvit texten. En tysk tidning omtalar såsom hans senaste arbete musik till »Königskindern», hvars första uppförande skall ega rum snart nog i München. Med denna musik, som består af för- och mellanspel, melodramatiska scener och sånger, beträder han äfven det tragiska området. Af andra Humperdincks kompositioner än de redan omtalade kunna nämnas körballaden »Das Glück von Edenhall», pianostycken, sånger etc.

Operan »Hans och Greta», som alldeles i slutet af vår förra operasäsong gick öfver scenen, kan helt säkert, med det goda utförande den då erhöll, påräkna att länge hålla sig uppe på repertoaren, och den förtjenar det i sanning. Ingen verklig musikvän bör försumma att göra bekantskap med detta musikaliska mästerverk af melodisk fägring och förträfflig instrumentation, helst som texten till detsamma, med all sin barnsliga naivitet, bör kunna intressera ung och gammal, ja en hvar, som icke allt för mycket berusat sig af vår moderna verism och realism.

En sångarfärd kring Sundet.

Då jag i förra numret af Musiktidningen såg förteckningen på alla sommarkonserter, som i år gifvits i och utom Stockholm af en mängd kända och okända »artister», och dessutom en liten bit om »svensk musik i utlandet», men ibland allt detta inte såg ett dugg om den sångarfärd, som i början af juni af svenska sångare företogs omkring Öresund, så tänkte jag som så, att den färden kan väl också tåla vid att bli en smula uppmärksammad och vidare att »derom kan jag ge besked om ni så vill, ty jag var med».

I fjol vid denna tid hade jag nöjet att i dessa spalter skildra den sångarfärd, som Svenska K. F. U. M.-förbundets sångkör då företog till London i sammanhang med den der församlade stora verldskonferensen. Afven i år var det i sammanhang med en konferens, denna gång en sådan mellan de svenska föreningarne, som samma kör var församlad till Malmö från landets alla kanter. Då jag säger samma kör, så tål detta någon modifikation så till vida, som det visserligen äfven i år var sångare tillhörande Svenska K. F. U. M.-förbundet, men som icke alla fjolårets deltagare hade tid och tillfälle att äfven i år vara med, så var ungefär halfva styrkan för året nyuppsatt. Kamrer Axel Taube från Malmö, som i fjol ledde oss till seger i London, svängde äfven i år öfver oss sin kommandostaf med samma energi.

Efter två, säger och skrifver *två*, gemensamma repetitioner gåfvo vi vår första konsert lördagen den 8 juni i S:t Petri kyrka, som var pin full. Då vi icke vare sig i Malmö eller i Landskrona och Helsingborg, der likaledes kyrkokonserter gåfvos, hade några applåder som gradmätare på publikens be-

låtenhet och de mot oss alltigenom välvilliga sydsvenska tidningarne kanske ej ega fullt tillförlitliga musikanmälare, så spar jag omdömena om våra prestationer till färdens senare del, hvilken utspelades i det musikälskande Köpenhamn; men derigenom kommer också senare delen af denna min uppsats att bestå af bara tidningsurklipp.

Ingen punsch behöfdes för att sätta oss i stämning, den var redan från början och hela färden igenom icke dess mindre den allra bästa. Men jag undrar om ej noteringen på hafregryn och honung steg något i Skåne och Danmark under de der dagarne, ty det var kolossalt hvad det konsumerades hafresoppa med honung i vid alla konserterna, hela såar, för att klara rösterna. Men så blefva de klara också, om man skall sätta tro till nedanstående tidningsurklipp! Måndagen den 10 juni på morgonen lemnade vi Malmö med tåg till Landskrona, dit vi anlände kl. 11, och kl. 1 skulle matinén gå af stapeln. Hvad hunno vi icke allt på dessa två timmar! Söka upp det temligen aflägsna kallbadhuset, bada, äta bakelser, gå till hotellet, krypa i fracken, repetera och dricka — hafresoppa med honung. Efter konserten hade vi en mycket animerad gemensam middag på hotellet, och kl. half 5 ångade vi vidare till Helsingborg, till hvilken förtjusande stad vi anlände tio minuter före 7, och på slaget 7 skulle konserten börja. Ett stadsbud fick sig ett litet berg af kappsäckar och resväskor att ansvara för, och det gjorde han som en hel karl, ty efter konserten fingo vi hemta vårt pick och pack på K. F. U. M:s lokal, och ingen saknade något af hvad honom tillhörde. Och så tågade vi direkt till kyrkan, som var i det närmaste fylld. Trots dagens ansträngningar gick konserten verkligen bra, men så hade de heller ingenstädes så rikligt med hafresoppa som i Helsingborg.

En sak hade jag så när glömt att relatera från dessa våra tre konserter, nämligen att pauserna på programmet utfylldes af orgelsoli, utförda af en blind organist från Berlin vid namn Thiebach, som rest hit endast för att höra vår sång, och som troget följde oss och med oförstäld förtjusning lyssnade till alla våra konserter, äfven dem i Köpenhamn. Han var trots sitt sorgliga lyte en mycket skicklig orgelspelare med rik fantasi, och särskildt påminner jag mig vid matinén i Landskrona kyrka hans improvisation öfver den af oss nyss förut sjungna folkvisan »Du gamla, du friska». Sent skall hans älskliga, musikaliska personlighet gå ur mitt minne!

Vi hade just ej annat än natten på oss, om vi ville se oss omkring något i Helsingborg, men de funnos i sångarskaran, som ej voro tröttare, än att de foro till Sofiero och hörde näktergalen, som i parken der gaf gratiskonserter hvarje natt vid den tiden. Här liksom hela tiden i Malmö voro vi inkvarterade i familjer, och det är ej tu tal om, att vi bodde hos de respektive städernas älskvärdaste invånare, ty de hade den märkvärdigaste förmåga att skämma bort oss med god mat och all upptänklig vänlighet. Tisdags morgon kl. 9 lade vi ut från hamnen under sång och hurrarop för våra värdar, och öfver det solglittrande »dejlige» Sundet gick färden nu ner till »Kongens By». Här skulle vi nu gifva en konsert på kvällen och en matiné på ondags middag, båda i Christiansborgs slotts ridhus, samt slutligen en folkkonsert i Rosenborgs Have. Skulle det blifva något pekuniert öfverskott af färden, så skulle det just inhöstas på denna folkkonsert, men ett för landtbrukarne mycket välkommet regn gjorde denna lilla beräkning om intet. Dock var »begejstringen» icke mindre för det. Vi sjöngo till afsked »Det er et yndigt Land» med blottade hufvuden, och regnet flöt i små rännilar nedför våra skultar och innanför våra kragar. Publiken hurrade och hviftade med näsdukar och paraplyer och det gjorde vi också, och så var det slut med denna lilla alltigenom trefliga sångarfärd.

För att nu låta våra läsare sjelfva afgöra i hvad mån Svenska K. F. U. M.-förbundets sångkör kan vara värd att höra, vill jag nu enligt löfte meddela några utdrag ur Köpenhamnspressens i allmänhet mycket utförliga referat, och det ur de mest olikfärgade tidningar. Sålunda skrifver:

Berlingske Tidende: »Stämmorna, hvaribland särdeles goda solostämmor, voro klangfulla, tenorerna lemnade intet öfrigt att önska, och de fulltonande djupa basarne gjorde ofta en mycket god verkan. De delvis välkända sångerna gjorde med den omsorgsfulla instudering (sic!) som egnats dem, såsom Reissigers »Olav Trygvason» m. fl., en utomordentlig lycka.»

Nationaltidende: »Det är friska, klangfulla och malmstarka röster, sammansjungna med den fasta säkerhet och disciplin, som nu en gång synes vara de svenska sångarnes specialitet och styrka. Att höra dem sjunga deras repertoar, som innehåller både andeliga och verldsliga sånger, är ett verkligt nöje. Deras repertoar erbjuder större omvexling än vanligt, i det att jemte sådana fastställande »slagting» som Olav Trygvason, Björneborgarnes marsch o. d. förekomma flera här ej förut hörda manskörer, ibland hvilka vi särskildt nämna den fagra svenska folkvisan »Glädjens blomster».

Avisen: »Den svenska sångkören inledde sina tre konserter här i staden med en »glimrende sukces» i Christiansborgs slotts ridhus. Det kolossala golfvet var nästan fyldt och till och med galleriet halft besatt af åhörare. Denna sångkör har alla den svenska sångens bedårande företräden: starka stämmors malmfulla klang, stora välklingande tenorer, färgrika barytoner och kraftiga basar, allt sammansmältande i ett kor, som kan hviska och brusa, bortdö och växa som ett haf. Man behöfver blott höra med hvilken kraft och säkerhet de sjunga: »Brede sejl over Nordsjø gaar», så skall man medgifva, att högre ve.kan kan samsång knappt nå.»

Politiken: »Det är god, sund, naturlig sång, buren af kraft och energi, genomgående pålitlig i intonationen, säkerhet i rytm och prononcering. Det är ett behag för örat att lyssna dertill, och man beklagar, när man hör dem, att hvad *vi* prestera på mansångens område, aldrig kan mäta sig med hvad som kommer utifrån. — Sångarne skördade rikt bifall.»

Kjøbenhavn: »Ridhuset var »stuvende fuldt» och begejstringen stor. Hvad som särskildt utmärker denna kör är den *klang*, som är öfver dess prestationer. Tonerna synas komma från ett enda stort och ädelt instrument, intonationen är alldeles klockren, nyanseringen välberäknad och väl inöfvad, om man ock saknar det allra sista plus'et dervid.»

Socialdemokraten: »Stämmorna visade sig vara alldeles utmärkta, i all synnerhet hvad basarne vidkommer, i besittning af en utomordentlig klang samt ypperligt sammansjungna. En så raffinerad nyansering som »M. M.» kunde de väl ej prestera, men det var ett sannt nöje att höra kören sjunga sådana ting som den briljanta »Olav Trygvason», »Vesperklockan», Abts »Sommarkväll» och Björneborgarnes marsch m. fl. Konserten gjorde stor och välförtjent lycka.»

Det der låter ju vackert alltihop, eller hur! Då vi nu bevisligen hade haft ytterst få repetitioner, huru skola vi då kunna förklara den stora framgången. Skall jag yppa hemligheten? Jo, förklaringen ligger i den totala bristen på punsch och öfverflödet på hafresoppa.

H. L.

Kungl. operans sistlidna spelår.

Detta afslutades, såsom förut nämnts, d. 7 juni, och har under det tilländalupna spelåret gifvits 205 ordinarie föreställningar, deraf 4 matinéer, 4 symfonikonserter och 5 andra konserter. Dessutom hafva gifvits 11 föreställningar af andra svenska teatersällskap, enskilda sceniska artister och föreningar.

Af de operor som uppförts äro följande nya:

»Brudköpet» af Smetana, »Vännen Fritz» af Mascagni, »Navarresiskan»

af Massenet samt »Hans och Greta» af Humperdinck, till hvilka kommer »Ett svenskt minne» af Louise Stjernström med musik arrangerad af Ivar Hallström. Repriser i ny instudering för spelåret äro: »Don Pasquale» (Donizetti), »Norma» (Bellini), »Sylvia» (Gounod), »Guldkorset» (Brüll), »I Marokko» (Dente), »Lohengrin» (Wagner), »Figaros bröllop» (Mozart).

Med hänsyn till de olika skolorna har repertoaren så fördelats, att *4 klassiska* operor uppförts, nämligen »Don Juan», »Figaros bröllop», »Oberon», »Friskytten» och »Wilhelm Tell». Af *moderna operor* hafva gifvits *7 tyska:* »Lohengrin», »Tannhäuser», »Hugenotterna», »Profeten», »Muntra fruarna», »Guldkorset» samt »Hans och Greta», *10 franska:* »Faust», »Romeo och Julia», »Sylvia», »Fra Diavolo», »Konung för en dag», »Lalla Rookh», »Carmen», »Mignon», »Fryne» och »Navarresiskan», *11 italienska:* »Aida», »Ernani», »Den vilseförda», »Mefistofeles», »Regementets dotter», »Leonora», »Don Pasquale», »Norma», »På Sicilien», »Vännen Fritz» och »Pajazzo», *2 böhmiska och ryska:* »Brudköpet» och »Jolantha» samt *2 svenska:* »I Marokko» och »Vermländingarne», till hvilka man äfven kan räkna Foronis »Advokaten Pathelin».

Det högsta antalet gånger någon opera detta spelår gått öfver scenen är 20, hvilket antal uppnåtts af »Orfevs». Dernäst kommer »Pajazzo» med 10, »På Sicilien» med 16, »Lohengrin» 12, »Mefistofeles» 10, »Mignon» och »Vännen Fritz» hvardera 9, »Romeo och Julia» samt »Carmen» hvardera 8, »Norma», »Brudköpet», »Aida», »Navarresiskan» och »Vermländingarne» hvardera 6, samt »Oberon», »Tannhäuser», »Muntra fruarna», »Hans och Greta» och »Fra Diavolo» med hvardera 5 gånger.

På 300:de årsdagen af Gustaf II Adolfs födelse gafs en festföreställning, bestående af konsertafdelning, deklamation och tablåer, samt på 100-årsdagen af Bellmans död likaledes en festföreställning bestående af den ofvannämnda »Ett svenskt minne», Bellmanssånger, arr. för orkester af Ivar Hallström, samt konsertafdelning, deklamation och tablåer.

Sex sjelfständiga baletter och balettdivertissement utom de i operorna inlagda hafva uppförts, och af dessa har Skuggbaletten af Glasemann uppnått de flesta föreställningarna eller 13. Af konserter ha 4 symfonikonserter gifvits under anförande af förste hofkapellmästaren C. Nordqvist, 2 konsertafdelningar och 3 helaftonskonserter med biträde af Henri Marteau och 2 med biträde af lady Hallé (Wilma Norman-Neruda).

Recettföreställningar hafva gifvits till förmån för k. teatrarnes pensionsinrättning, f. d. Mindre teaterns pensionsfond samt hofkapellets pensionskassa, hvilken senare derjemte kommit i åtnjutande af vinsten vid en symfonikonsert.

Som gäster hafva under säsongen uppträdt fruarna Nordgren-Gulbranson, Véhon-Halvorsen, signora Labia (43 gånger) och fröken Zetterberg samt hrr Rothmühl, Francesco d'Andrade och Emil Götze. Debutanter under säsongen äro fröknarna Jahnke, Cederberg, Sparrman och Kragballe samt hr Nilsson-Adami.

Fru Miolan-Carvalho.

En af århundradets största sångerskor, fru Miolan-Carvalho, afled den 10 juli på sitt landsställe nära Dieppe, 68 år gammal. Ännu för tio år sedan sjöng hon för sin kära Paris-publik, som hon aldrig öfvergaf. Hon såg mindre ungdomlig ut och hennes röst var mindre frisk än den, hvarmed den nu femtiotvååriga Patti än i dag kan hänrycka sin publik, men fru Carvalho sjöng så underbart, med så mycken själ och så konstnärlig stil. Hennes korpulens generade något, sången var bedårande. Sedan den tiden har hon lefvat tillbakadraget med sina minnen och sina elever.

Caroline Felix-Miolan Carvalho föddes i Marseille den 31 december 1827. Efter att ha vunnit ett första pris vid konservatoriet som elev af den nu 89 år gamle tenorsångaren Duprez, debuterade fröken Miolan 1850 på Opéra comique. Hon var icke, säger man, begåfvad med någon underskön stämma, men hon vokaliserade förträffligt, hennes sång var intelligent och musikalisk. Hon gjorde strax en viss lycka och hade 1853 en stor succès som Jeanette i »Jeanettes bröllop». Samma år gifte hon sig med operasångaren Léon Carvaille eller, såsom han kallade sig, Carvalho (född 1825), och då hon efter någon tid ej harmonierade med sin direktör, bröt hon kontraktet med honom och sjöng gästroler i Berlin samt andra större städer. Hennes man hade emellertid blifvit direktör för Théâtre lyrique. Det var ett vågadt företag, men paret hade lycka med sig. »Fanchonette», den första opera de uppförde, blef en äkta succès. Hela Paris strömmade till den nya teatern och låg för den unga konstnärinnans fötter. Hvarje ny rol blef henne en ny triumf. Hon träffade nu på Gounod och lefde sig in i hans Margareta. Det var ett omslag i hennes genre. Hon hade förut sjungit lätta och blida saker, nu tog hon sig för en verkligt dramatisk uppgift.

Det är väl bekant, att »Faust» ej strax emottogs med entusiasm, och hade ej fru Miolan-Carvalho funnits, är det ganska troligt, att operan blifvit gömd ännu i långa år, kanske alldeles försvunnit såsom ett misslyckadt verk. Fru Carvalhos och hennes mans ihärdighet triumferade. Hon var betagen i sin rol, och hon lärde publiken att förstå såväl hennes Margareta som operan i sin helhet. Gounod var hennes komponist såsom ingen annan. Det är hon som har skapat Julia och som i denna rol aldrig blifvit uppnådd af någon efterföljerska; hon var den första Mireille och första Baucis. Gounod visste, att fru Carvalhos tjusningsmakt ej ringa bidragit till hans framgångar. Han hyste också för skaparinnan af hans hjeltinnor en beundran och en vänskap, som varade till hans sista ögonblick. »Ni skulle ha sett hur vacker hon var som Julia!» yttrade han förtjust, när han talade om henne. »*Et puis quelle artiste?*»

Mozart och Gounod voro de komponister fru Miolan-Carvalho bäst tolkade, sedan hennes talang hunnit till mognad. Zerlina i »Don Juan» och Pamina äro bland hennes bästa roler.

Då Théâtre lyrique stängdes, sjöng fru Carvalho flera år på Stora operan. Hon debuterade såsom drottningen i »Hugenotterna» och sjöng sedan Mathilda i »Wilhelm Tell», Margareta, Ophelia och Zerlina. Hennes utländska resor inskränkte sig till London, der hon under säsongen sjöng på italienska operan, och till Brüssel, der hon äfven gaf gästroler. Amerikas stora penningmarknad frestade henne icke.

För sin man, Opéra comiques direktör, var hon alltid ett trofast stöd, och det torde vara sällsynt att se en kvinna vara så mycket maka och moder vid sidan af sin teaterverksamhet. Då Opéra comique sist brann ned och Carvalho stod der ruinerad, bar hon denna olycka med hjeltemod. Hon, som hade ett luxuöst hem och i många år njutit stort välstånd, satte sig frimodigt till pianot och mottog elever, som naturligtvis strömmade till i mängd. Några år senare blåste vinden åter gynsamt, men då hade sjukdomen brutit lifskraften och hennes enda barnbarns död tyngde på hjertat.

(Ur Nationaltidende.)

Musikpressen.

Hos Abr. Lundquist har med förlagsrätt för Skandinavien utkommit:

För piano, två händer:

Godard, Benjamin: *Etudes pour Piano,* op. 149, cah. 2. Pris kr.2,50.

På Carl Warmuths förlag, Kristiania, har utkommit:

För en röst med piano:

Lindeman, Kristian: *Riddersange* (5 Digte, forfattede af Vilhelm Krag 1891).

Musiklitteratur.

Lindgren, Adolf: *Bellmansmusiken,* Svenska Litteratursällskapets tidskrift »Samlaren» XVI, 1895.

Det är värdefulla musikhäften vi denna gång ha att anmäla. Bland kompositioner af Godard omnämndes i nr 4 af denna tidning innevarande årgång, hvari hans nekrolog med porträtt stod införd, cah. 1 af ofvannämnda Etude-samling. Andra häftet ha vi att anmäla här. Dessa »Etudes mélodiques» innefatta: 1) Causerie intime, 2) Mai-Lied, 3) Nocturne italien, 4) Obsession; 5 Barcarolle-crepusculaire, 6) Gavotte parisienne. Alla dessa medelsvåra salongsetyder äro mycket spirituella och underhållande.

Lindemans sånger — tonsättaren tillhör säkert den bekanta Lindemanska organist- och komponistslägten i Norge — äro förträffliga. De utgöras af: 1) Fanfare, 2) Sommer, 3) Høstnat, 4) Vinter, 5) Finale, och de äro skrifna för djup röst med omfång från g till e, sålunda välkomna för bas- och barytonsångare. Stämningen i sångerna är mest allvarlig, ofta tecknad i förminskade septimackord, men melodien är enkel och uttrycksfull, ackompanjemanget verkningsfullt och harmoniskt intressant, osökt och lätt att utföra. Sångerna äro tillegnade sångaren hr J. Berntsen. Priset (ej utsatt på häftet) lär vara 1 kr. 50 öre.

Bellmansmusiken af vår framstående musikteoretiker och kritiker dr Adolf Lindgren lemnar en redogörelse för och förteckning öfver ursprunget till melodierna i Fredmans epistlar, sånger och testamente, i Handlingar rörande Bacchi ordenskapitel och i Tillfällighetsdikter; detta är, som man vet, genom fleras forskningar kändt för de flesta melodierna. I nr 4 af denna årgång hade vi med anledning af Bellmansjubileet fått införa en del af denna intressanta artikel i Svensk Musiktidning.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Sept. 1, 14. Donizetti: *Leonora* (Leonora, Inez: fruar Linden, Lindström; Alfonso XI, Fernando, Balthazar: hrr Lejdström, Ödmann, Sellergren). — 2. Donizetti: *Regementets dotter* (Marie: fru Östberg; Tonio, Sulpiz: hrr Bratbost, Sellergren). — 6, 12. Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: frök. Petrini; Mercutio: hr Söderman.) — 8. Mascagni: *På Sicilien.* Leoncavallo: *Pajazzo* (Nedda: frök. Petrini; Canio: signor Morello, första upptr.; Silvio: hr Johanson). — 9. Auber: *Fra Diavolo* (Zerlina: frök. Frödin). — 10. Dente: *I Marokko.* Leoncavallo: *Pajazzo* (Canio: signor Morello).

Operans märkligaste tilldragelser under denna månad äro fröken Petrinis återuppträdande och början af den italienska tenoren Morellos gästspel. Fröken Petrini har hittills låtit höra sig som Julia i Gounods opera och Nedda i Leoncavallos, signor Morello som Canio i »Pajazzon» och Don José i »Carmen». Fröken Petrini har med sin klara höga stämma och väl utbildade koloratur såsom förr framkallat lifligt bifall. Hennes Julia synes oss ha en väl parisisk karaktär i första akten, der man här gerna vill se Capulets, hela sin omgifning hänförande, dotter i en mera okonstlad ungmös gestalt. Det långa vistandet i utlandet har också mindre fördelaktigt inverkat på uttalet af hennes modersmål, ett fel hvilket dock snart torde kunna afhjelpas. Såsom Nedda — hvilken rol hon lär ha uti Italien inöfvat för sjelfva komponisten till hans belåtenhet — funno vi henne mycket tillfredsställande. Den bekanta fogelarian utförde hon brillant.

Som Pajazzon tog cavaliere Morello publiken med storm första aftonen, kanske mest genom sitt lifliga, uttrycksfulla spel och sitt för scenen fördelaktiga yttre. Rösten är ej fenomenal hvarken i skönhet eller styrka, men icke dess mindre behaglig och omfångsrik, hvarjemte han väl beherskar densamma och hvarken genom tremolering eller öfverdrifven forcering vanställer framställningen. Han gör sålunda obetingadt ett godt och ofta verkligt stort intryck. Detta har han ådagalagt såväl i nämnda parti, som sedan i »Carmen». Han kommer helt visst att, såsom han förtjenar, blifva en dragningskraft för operan.

Fröken Frödin har med välförtjent framgång utfört Zerlina i »Fra Diavolo», och hennes röst synes ha vunnit i stadga och säkerhet. Herr Johanson har till stor vinst för operan efterträdt hr Wallenius som Silvio i »Pajazzo»; såsom Mercutio och Escamillo har herr Söderman varit särdeles lyckad. Herr Lejdström har haft en ny rol, som Alfonso i »Leonora». Om öfriga under månaden gifna operor med gamla rolbesättningar anse vi öfverflödigt att yttra oss.

Från in- och utlandet.

Kungl. operan. Repertoaren upptager under denna vecka »Trollflöjten», »Orfevs», »Pajazzo» samt »Romeo och Julia». Vid operan repeteras nu »Valkyrjan», »Ifigenia», »Navarresiskan», »Lakmé», »Vattendragaren» och »Aida», hvarjemte äfven under inöfning äro »Martha», »Hugenotterna», »Lohengrin», »Tannhäuser», »Barberaren», »Nürnbergerdockan», »Hans och Greta» samt de ej här förut gifna operorna »Manon» af Massenet och »Hexfällan» af Andr. Hallén samt Adams »Toreadoren» under titeln »Toreadoren eller Nu äro vi sams», dramatiskt-musikaliskt upptåg i en akt af Th. Sauvage (»Le Toreador, ou l'Accord parfait»), bearbetning af C. W. A. Strandberg, gifven å K. operan från den 23 november 1857 till den 1 februari 1858 och då uppförd fem gånger.

The Fisk jubilee Singers gästa åter hufvudstaden, der de nu uppgifva sig göra »sista besöket i Stockholm före sin afresa till Finland och Ryssland». I Vetenskapsakademien ge de konsert den 18 och i Musikaliska akademien den 20 september.

Arbetareinstitutets folkkonserter ha tagit sin början. Sistlidne söndags konsert bjöd bland annat på altsolo af fröken Ida Bruse och violoncellsolo af hr C. Pettersson.

Folkteatern framförde i lördags en här förut ej gifven lustig enaktsoperett »Cox och Box» af Sullivan, »Mikadons» bekante komponist.

Hr Sven Scholander, den bekante Bellmans- och vissångaren, tillämnar en turné i danska landsortsstäder och torde snart äfven eröfra Tyskland. Under kejsar Wilhelms besök här denna sommar hade han äran sjunga för denne monark å Stora Sundby och Tullgarn och vann kejsarens stora ynnest för sin sång samt dekorerades af honom personligen med Röda örns orden och inbjöds af honom att sjunga i Berlin. Under så hög protektion kommer säkert hr Scholander att göra sin talang känd mångenstädes i Tyskland.

Fröken Thora Hwass gaf i juni månad en konsert i Queens Hall i London, skrifves till N. D. A. Konsertgifvarinnan utförde på ett förträffligt sätt åtskilliga solonummer samt duetter med lady Hallé (fru Neruda-Norman), hvilken äfven gaf några violinsoli. Den talrika publiken visade sig genom rikliga bifallstecken uppskatta vår landsmaninnas skicklighet såsom framstående pianist.

Göteborg. Å Stora teatern har Selanderska teatersällskapet i början af månaden uppfört »Clairette i dragonlägret» med fröken Alma Lund i titelrolen. — I Trädgårdsföreningen, der orkestermusik under direktör Hjalmar Meissners ledning utförts större delen af sommaren, spelade, sedan han slutat konsertera, under konsertmästare Margadants anförande Stora teaterns orkester och från 1 september ungerska »Magnatkapellet Lantos György», hvars dirigent är kapellmästare Genas Miska. Under sommaren har äfven Wiberghska damqvartetten der låtit höra sig till den 22 augusti.

Malmö. Selanderska teatersällskapet började den 1 september sin sejour här under gynsamma auspicier. Man uppförde »Alphyddan» och »Nürnbergerdockan». I den förra operetten sjöngo med framgång fröken Emilie Lund (Betli), hrr Lundin (Max) och Ullman (Daniel). I den senare debuterade med framgång frök. Fernqvist, elev af frökn. Mechelin och S. Hebbe, som Bertha, under det att hr Ringvall (tillika sällskapets regissör) gjorde furore som gamle Cornelius. Hrr Arnberg och Segerqvist spelade Miller och Donathan. Sällskapet inöfvar för närvarande »Konung för en dag», »Martha» och »Zigenarbaronen».

Å landsortsteatrarne uppträda för närvarande Selanderska sällskapet, hvars lyriska afdelning nyligen gifvit »Alphyddan» och »Nürnbergerdockan» på den nya teatern i Varberg, och Lindbergska sällskapet, som den 14 afslutade en framgångsrik sejour i Karlstad och af pjeser med musik der gifvit »Bröllopet på Ulfåsa». Ranft-Hjertstedtska sällskapet gör ock en landsortsturné men torde icke ha några musikpjeser på sin repertoar.

Ragnar Grevillius, den bekante baritonisten och konsertsångaren, har i början af denna månad gifvit kyrkokonsert i Norrköping med biträde af organisten Knut Dahlström och violoncellisten Carl Knoblich, som med särdeles framstående talang lär behandla sitt instrument. Hr Grevillius konserterade sedan med samma biträde i Linköping och Nyköping.

Från våra grannländer.

Kristiania. Kristiania teater har utfärdat inbjudning till ett nytt abonnemang å tolf föreställningar från den 13 september. Svenska operettsångerskor ha under sommaren varit de dominerande på Eldorado- och Tivoliteatrarne. Med stor framgång ha sålunda med Fröberska sällskapet å Eldorado fru Castegren sjungit i »Lilla helgonet» (till den 2 september) och sedan fru Anna Norrie i »Boccaccio» och »Den sköna Helena». Å Tivoliteatern ha uppträdt fru Anna Lundberg (Othio del Rio, sista gången den 9 juli) och sedan fröken Gerda Grönberg. Säsongen slutade den 11 sept.

Sångläraren hr Fritz Arlberg, som äfven denna säsong vistas i Norges hufvudstad, tillkännagifver i en annons af den 6 dennes att han ger sångundervisning och mottager två frielever till utbildning för operan.

Helsingfors. Svenska teatern öppnades den 1 september med en dramatisk föreställning. — Gratismusik har under sommaren utförts af Esplanadkapellet, som från midten af augusti utgjorts af Åbo bataljons musikkår. — Den nya säsongens konserter börja med en andelig sådan i Nya lutherska kyrkan, tillställd af sångerskan fröken Hortense Synnerberg.

Pacius' bildstod i Kaisaniemi park aftäcktes här den 8 juni under stor entusiasm och högtidlighet i närvaro af tusentals personer. Efter afsjungandet af Suomis sång hölls festtal, på svenska af musikdirektören Martin Vegelius och på finska af dr A. H. Snellman. Härefter utfördes finalen ur Kung Karls jagt med nya ord af Z. Topelius, hvarefter täckelset föll och professor E. R. Neovius, ordförande i komitén för stodens uppresande, öfverlemnade monumentet åt staden, representerad af stadsfullmäktiges ordförande, senator L. Mechelin. Sist utfördes Vårt land. Efter det festen sålunda officielt afslutats, egde en fri sångarhyllning rum, vid hvilken uppträdde akademiska sångföreningen och större delen af de körer, som deltaga i den pågående svenska sång- och musikfesten.

Bland de vid aftäckningen närvarande märktes särskildt den åldrige skalden Zacharias Topelius, som härför enkom inrest till hufvudstaden.

Köpenhamn. Sommarkonserterna härstädes, å Tivoli och Klampenborg, äro af bättre slag och mera omvexlande än sådana i de andra nordiska hufvudstäderna. Å först nämnda ställe har Georg Lumbys stora orkester bjudit på bland annat stora symfonier; i öppna paviljongen har Carl Lumby dirigerat. I Tivolis konsertsal har man fått höra sångerskorna Margareta Boye och Olga Polna samt bassångaren Emil Holm. I Klampenborgs konsertsal har Sophus Stockmarr gifvit symfonikonserter och orkestermedlemmarne haft »solistaftnar», hvarvid utförts Beethovens Septett, Fantasi för piano och klarinett af Schumann m. m. Danske sångaren W. Behrend och sångerskan fröken Emma Plüddemann från Breslau samt fröken Johanna Kragballe hafva bjudit på vokalmusik. På Tivoli har i slutet af augusti den svenska sångerskan fröken Anna Thulin (förr vid Vasateatern i Stockholm) uppträdt med framgång, och fru Anna Pettersson-Norrie har tillsammans med skådespelaren Zangenberg haft en musikalisk-dramatisk aftonunderhållning med påföljande bal å Klampenborg. Hrr Ödmanns och Smiths konserterande på Tivoli är förut omnämndt.

Den 18 augusti öppnades Kasinoteatern med operetten »Miss Helyett» af Audran i ny instudering; i denna uppträdde fru Hedvig Qviding och hr Edv. Agerholm. Samma dag gafs å Folketeatret »Niniche», också nyinstuderad, med fru Anna Pettersson-Norrie, som den 29 augusti sista gången uppträdde i denna pjes.

Kungl. operan öppnade sina portar den 1 september med »Liden Kirsten», som uppsattes till Hartmanns-jubileet i maj detta år. Repertoaren har för öfrigt upptagit »Trollflöjten», »Et eventyr paa Fodreisen» (musik komp. och arr. af C. J. Hansen), »Carmen» med fru Oselio-Björnson i titelrolen, »Hexen» i det förändrade skick, hvari operan gafs i Berlin, samt baletterna »Thrymsquiden» och »Valkyrien» med musik af J. P. E. Hartmann.

Om musiksoareerna i förening med kvinnornas utställning få vi sedermera särskildt yttra oss.

Paris. Stora operan förbereder till midten af oktober uppförandet af Saint-Saëns och Guirauds seriösa opera »Fredegonde» samt ämnar sätta i scen två nya Wagner-operor, »Mästersångarne» och »Tristan och Isolde».

Opéra comique ämnar gifva en repris af Glucks »Orfevs» med fröken Delna som Eurydice samt följande nyheter: Massenets »Navarresiskan» med Emma Calvé i titelpartiet, som hon kreerat i London, Humperdincks »Hans och Greta», Albert Cohens »Claudes hustru», texten efter Alexandre Dumas' bekanta stycke, och »Marine» af Widor.

Nouveauté teatern skall upptaga en operett af Gaston Serpette med namnet »Kapitolium».

Mascagni arbetar för närvarande på en ny en-akts-opera »Il viandante». Ämnet är hemtadt ur Coppées »Le passant». Det nya verket skall uppföras redan i höst.

Boito bearbetar för närvarande åt Verdi den första och den andra delen (»Helvetet» och »Skärselden») af Dantes Divina Comedia. Den gamle maëstrons »Paradiso» lär redan nästan vara fulländad.

Sjelf har Boito nyss fullbordat en ny opera »Nerone», den första efter en 18-årig hvila. Det påstås att han ej ämnar låta uppföra denna. »Inte under min lifstid», skall kompositören ha sagt, »då går det som med "Mefistofeles", och nu har jag ej tid att vänta på uppståndelsen.»

»Mefistofeles» blef nämligen, då den först uppfördes, uthvisslad, och vann sin framgång först tolf år senare. Då hölls en stor bankett för Boito med många skålar, hvilka han besvarade med ett tal på tolf ord, ett för hvarje förloradt år. Talet lydde: »För tolf år sedan hvisslade ni ut min opera. Skål, mina herrar!» Så gick han.

Dödsfall.

Altès, Henri, utmärkt flöjtist och komponist för sitt instrument samt f. d. lärare vid Paris-konservatoriet i flöjtspelning; född 18 jan. 1826, död i Paris 24 juli.

Carrodus, John Tiplady, violinvirtuos, född 20 jan. 1836 i Kieghley (Yorkshire), död i London denna sommar. Carrodus var elev af Molique i Stuttgart och London, har sedan 1854 lefvat i London som soloviolinist vid Coventgarden-teatern och konsertspelare. Han har utgifvit ett par violinsonater m. m.

Engel, Gustav Eduard, professor, sånglärare och litteratör, född 29 okt. 1823 i Königsberg, död 19 juli i Berlin, doyen bland denna stads musik-

kritiker. Engel studerade först filologi men egnade sig från 1848 mest åt sång och sångundervisning. Hans musikaliska lärare voro teoretikern Marx och sångpedagogen H Kotzolt. Som musikkritiker verkade han först i »Spenersche Zeitung» (1853—61) sedan i »Vossiche Zeitung». Från 1862 var han lärare vid Kullaks »Neue Akademie der Tonkunst» och blef 1874 sånglärare och professor vid Kungl. högskolan för musik i Berlin. Bland hans elever kunna nämnas Therese Malten, Lola Beeth, Jetta Finkenstein, Bulss, Krolop m. fl. Engel har författat en på Hegelska filosofien grundad »Aesthetik der Tonkunst» (1884), och andra skrifter af honom äro »Sängerbrevier» (dagliga sångöfningar, 1860), »Entwurf einer onthologischen Begründung des Seinsollenden», »Mathematisch-harmonischen Analyse des Don Giovanni von Mozart» m. m.

Rockstro, William Smyth, engelsk pianist, komponist och framstående musikalisk skriftställare, bekant för sina biografier öfver Händel och Jenny Lind; lärare vid Royal college of music i London, för ett par år sedan pensionerad. Rockstro, elev af Plaidy och Mendelssohn, var vid sin död i London den 2 juli 72 år gammal.

Röder, Martin, komponist och sånglärare vid konservatoriet i Boston, död derstädes 10 juni. M. Röder var född i Berlin 7 april 1851. Först ämnade han bli köpman, egnade han sig från 1870, uppmuntrad af Raff, åt tonkonsten och studerade denna vid högskolan i Berlin. Åren 1873—80 hade han sitt hemvist i Milano, der han grundade en körförening och lät utföra större körverk af Bach, Mendelssohn, Schumann, Brahms m. fl ; vistades derjemte mycket på resor som kapellmästare för operasällskap. Han slog sig 1880 ned som sånglärare i Berlin och blef 1881 lärare vid Scharvenkas konservatorium; flyttade för sex år sedan till Dublin och derefter till Boston. R. har komponerat operor (»Pietro Candiano IV», »Judith» och »Vera»), kammarmusik, två mysterier, en symfonisk dikt »Azorenfahrt» m. m. En »Samlung musikalischer Vorträge» utgaf han 1881.

Röske-Lund, Maximiliana Theodolinda, f. d. operasångerska, död i början af juni i Köpenhamn, der hon senaste tiden varit bosatt som sånglärarinna. Hon var född i Stockholm 3 juni 1836, vardt elev vid Kungl. teatern 1852 och var engagerad sångerska der 1856—62, hvarefter hon hade flera utländska anställningar, såsom i Stettin, Berlin, Leipzig och Kristiania (1874 vid den nyinrättade operascenen och 1885). Fru R.-L. hade en aktningsvärd koloratur, och bland de roler hon utförde må nämnas Pamina, Nattens drottning, Agatha, grefvinnan i »Figaros bröllop», Elvira och Zerlina i »Don Juan», Mathilda i »Wilhelm Tell», Valentine i »Hugenotterna», Bertha i »Profeten» m. fl. 1860 ingick hon äktenskap med den danske oboisten Emilius Lund, som några år var anställd vid vårt hofkapell. En dotter till den aflidna är operettsångerskan Emilie Lund, född 1861, som varit anställd vid Lindbergska sällskapet och för närvarande tillhör Selinderska sällskapet.

Schram, Peder Ludvig Nicolai, den bekante danske operasångaren, afled, enligt telegram från Köpenhamn den 1 juli, derstädes 76 år gammal. Född den 5 sept. 1819 i Köpenhamn, blef han i sitt trettonde år elev vid det till kungl. teatern hörande musikkonservatoriet, der han hade Siboni till sånglärare. Schram debuterade den 5 dec. 1841 som Bertram i »Robert af Normandie» och har sedan till för några år sedan varit mycket verksam vid danska operan, der hans fylliga, väl utbildade baryton och hans lifliga dramatiska verksamhet gjorde sig mycket gällande. Han var en mycket musikalisk natur, spelade med färdighet både piano och stråkinstrument samt var som altviolist eftersökt af qvartettspelare. Det var ej långt ifrån att han på Jenny Linds uppmaning kommit till Stockholmsoperan, och Garcia, hvars undervisning han begagnade sig af i Paris, ville fästa honom vid Stora operan der. Att uppräkna alla de roler konstnären utfört skulle taga för mycket rum. Vi må blott nämna Papageno, Bartholo, Rocco, Kasper, Marcel, Dulcamara, Sulpice, kungen i »Lohengrin», landtgrefven i »Tannhäuser», Mefistofeles i »Faust». Som Leporello i »Don Juan» uppträdde Schram för 161:a och sista gången den dag han fylde 70 år.

Warmuth, Carl, hofmusikhandlare i Kristiania och komponist, afled 19 juli i Fredriksvärn. Sin af fadern ärfda musikhandel utvidgade han i mycket stor skala och utvecklade en rik förlagsverksamhet, som äfven omfattade flera svenska komponisters verk. Från 1880 utgaf han den väl redigerade »Nordisk Musiktidende», som fortlefde i tio år. Warmuth utnämndes 1881 till hofmusikhandlare och erhöll året förut medaljen »Literis et artibus».

Hvarjehanda.

Ett misslyckadt extranummer. Det var i slutet af 1870-talet. Adelina Patti, den afgudade »divan», hade för en gångs skull låtit öfvertala sig att sjunga hos en privatperson. Det var hos den redan då stenrike mångmillionären baron Hirsch, i hvars furstliga salonger hela Paris' fina verld, furstar, hertigar, grefvar, markiser, statsmän, vetenskapsmän, konstnärer, ansåg som en ära att få trängas, alla utom *en* familj: familjen Rotschild, hvars medlemmar, oaktadt alla uppmaningar och ansträngningar, oaktadt allt smicker icke kunde förmås att mottaga en bjudning till baron Hirsch.

Man kan föreställa sig baron Hirschs och hans familjs känslor gent emot millionfursten, och då saken var en offentlig hemlighet, nämndes aldrig namnet Rotschild i Hirschs hus.

Nu gaf baronen åter en af sina fabelaktiga fester, hvilken, som sagdt, skulle få en alldeles särskild dragningskraft derigenom att Adelina Patti skulle sjunga. Tidningarna hade redan åtta dagar i förväg berättat, att baronen skulle betala 22,000 francs för två arior af divan; inbjudningarna voro de mest eftersökta under hela säsongen, och palais Hirschs salonger voro den kvällen öfverfylda.

Adelina Patti sjunger sin aria ur »Barberaren» och får naturligtvis stormande applåder. Under konsertens lopp sjunger hon sin andra aria ur »Traviata», och bifallet är denna gång så enstämmigt och ihållande, att hon slutligen efter många böner förklarar sig beredd att sjunga en tredje sång. Hon börjar; dödstystnad råder i salongen, hennes röst är oförlikneligt vacker och frisk, aldrig har uttrycket i hennes ansigte varit älskligare, ordens betoning mera skälmsk och förförisk. Med ett ord, Patti har aldrig sjungit bättre, men då hon slutat fortfar tystnaden — häpna ansigten, förlägna miner, nedslagna ögon — icke en hand lyftes för att applådera. En stund står hon der som af förvåning förvandlad till en staty, derpå fyllas hennes ögon med vredestårar, och i det hon med nervös häftighet sliter sönder sin näsduk, störtar hon ut.

Stackars Patti, som ej hade en aning om fiendskapen mellan de båda millionär-familjerna, hade som extranummer sjungit den bekanta sången: »*Si vous n'avez rien à me dire*», hvilken, som man vet, komponerats af — baronessan Rothschild.

Omusikalisk. Hon: »Ni är ju också musikalisk, herr professor?»

Han: »Jag musikalisk? Men, min fröken, jag kan ju inte en gång hvissla på min hund!»

Rättelse.

I förra numrets uppsats om Richard Genée blef genom förbiseende hans födelseår uteslutet. Richard Genée var *född den 7 februari 1823.*

J. G. MALMSJÖ,

Piano-Fabrik,

Göteborg,

etablerad 1843,

Kgl. Hofleverantör

FLYGLAR och PIANINOS,

prisbelönta med

Nitton Första pris

vid utställningarna i

STOCKHOLM	1851	PARIS	1867	UDDEVALLA	1874
GÖTEBORG	1860	GÖTEBORG	1871	PHILADELPHIA	1876
KARLSTAD	1862	KÖPENHAMN	1872	BORÅS	1880
LONDON	1862	WENERSBORG	1872	MALMÖ	1881
MALMÖ	1865	WIEN	1873	ÖREBRO	1883
STOCKHOLM	1866	RUGBY, ENGLAND	1873	KÖPENHAMN	1888

samt senast å **Industriutställningen i Göteborg 1891**

Handtverks- och Industriföreningens

Hederspris.

OBS.! Den **enda** svenska pianofabrik, som vid täflan **alltid** erhållit **högsta** priset. OBS.!

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst **fem år** för instrumentets **hållbarhet** och **varaktighet**.

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor.** Gamla instrument tagas i utbyte.

Richard Anderssons Musikskola

öppnas åter Torsdagen den 19 September.

Undervisningsämnen: **Piano, Ensemblespel, Harmonilära** och **Kontrapunkt.**
Anmälningsdagar: Måndagen den 16 och Tisdagen den 17 Sept. kl. 12—2 och 5—6 e. m.
Ordinarie mottagningsdagar: Onsdagar och Lördagar ½ 2—½ 3 e. m.
Plan för undervisning, honorar m. m. tillhandahålles.

Brunnsgatan n:r 28, 2 tr., Stockholm. (G. 19 417)

Stockholms Musik-institut

Brahegatan 7 B, öfver gården I tr. upp.

Höstterminen börjar den 15 September och slutar den 15 December.

Undervisning meddelas uti *Pianospelning* och *Harmonilära.* Anmälningstid hvarje dag kl. ½ 1—½ 3. Efter den 15 September Måndagar och Torsdagar kl. ½ 1—½ 2.

För närmare redogörelser tillhandahålles prospekt

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

KNUT BÄCK,

elev af Professorerna H. Barth och M. Bruch, Berlin,

meddelar undervisning i Pianospel och Musikteori.

Mottagningstid kl. 1—2.

Kungsträdgårdsgatan 4 (Järnkontoret).

(G. 4033.)

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.

43 Regeringsgatan 43.

☛ **Flyglar, Tafflar** och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kammakaregatan 50, n. b.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 2—3 e. m. **Frans J. Huss.**

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm:

Mästersamuelsgatan 24.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å ***2 kronor*** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

Innehåll: Engelbert Humperdinck (med porträtt). — En sångarfärd kring Sundet, af H. L. — Kungl. operans sistlidna spelår. — Fru Miolan-Carvalho †. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Hvarjehanda. — Rättelse. — Annonser.

Stockholm, Köersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1895.